

N:o 209.

Af Herr Åke Andersson: *Om skyldighet för tjenare att låta husbonden för hans räkning insätta en del af hans årliga lön i sparbank eller lifränte-anstalt.*

Den dagliga erfarenheten visar, hurusom fattigvårdstungan är ifrån år tilltagger, och botemedel för detta tilltagande är ingalunda lätt att upptänka; likväl försöker man med tanken skaffa sig en och annan, fastän ringa utsigt att i någon mån bidra till att förekomma fortgången af densamma.

Bland orsakerna till denna mer och mer tilltagande tunga kan en stor del sökas hos våra tjenares liknöjdhet att göra någon inbesparing af sin tjenstelön. — Det hör till undantagen, om någon tjenare vid årets slut har något af lönen öfver, utan är till och med ofta fallet att — credit öfverstiger debet, och således står i skuld då de lemna sin innehafda tjenst, i stället för att hafva något att fordra. Vål kan det icke nekas att en eller annan gör någon inbesparing, men dessa äro dock ett fåtal emot mängden af dem som totalt förstört hela sin tjenstelön.

Med anledning häraf och i förening med egen öfvertygelse att något borde vidtagas för tjenstehjorns ekonomiska ställning, blef af 436 af mina komitenter till mig aflemnad uppmaning att väcka motion derom att för tjenare borde stadgas, att årligen i sparbank eller lifränteanstalt insätta vissa procent af sin lön, hvilka först vid trängande behof finge lyftas. Jag efterkom denna uppmaning och afgaf motion derom, men denna hann, bland andra, icke Lag-Utskottet att behandla, och kom af sådan anledning icke till pröfning af Riksdagen. Under sådant förhållande föranlätas jag att vid denna riksdag ånyo göra framställning derom och med åberopande af de skäl och motiver, som min motion under N:o 199 för sista riksdagen innehåller,

vördsamt föreslå det Riksdagen för sin del täcktes besluta:

att i de kommuner, som medelst lagligen utlyst kommunalstämma sådant besluta, skola tjenare vara förbundne att, såvida deras lön uppgår i kontant till 30 R:dr eller derutöfver, utom kostpen-

ningar der sådana ifrågakomma, låta husbonden, hvilken ock skall vara skyldig att i sparbank eller lifränteanstalt, under årets lopp, eller om kortare tid är betingad, innan den tilländagått, insätta minst 10 procent af den sålunda betingade lönen, mot högsta möjliga ränta, hvaröfver tjenaren sjelf under tjenstetiden eller vid dess slut erhåller sin bok, efter hvilken han icke får uppbära medlen, innan han uppnår 30 à 35 års ålder såvida icke tvingande omständigheter sådant fordra, då kommunalstyrelsens utlåtande i den kommun han då tillhör deröfver erfordras.

Om remiss till vederbörligt Utskott anhålles värdsamt.

Stockholm i Januari 1870.

Åke Andersson.

N:o 210.

Af Herr **Sven Nilsson** i Österslöv: *Om underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t angående vidtagande af åtgärder, för utfående från Danska geheimearkivet och andra under offentlig vård stående Danska samlingar af der befintliga handlingar rörande sådana Svenska provinser, som förr tillhört Danska riket.*

Vid sistlidne riksdag föreslog jag, att Riksdagen måtte hos Kongl. Maj:t i underdånighet anhålla om vidtagande af åtgärder för utfående från Danmark af der befintliga handlingar och kartor rörande provinser, som förr tillhört detta rike, för att inom landet på lämpliga ställen, helst i de provinser dokumenten angå, förvaras och allmänheten tillhandahållas; och anförde till stöd härför: att i Köpenhamn finnes, såsom allmänt känt är, en mängd handlingar, deribland äfven kartor, som angå från Danmark till Sverige afträdde landskap, att på derom af Kongl. Maj:t meddeladt uppdrag under åren 1845 och 1846 uppgjorts förteckning öfver 7,545 särskilda, i Kongl. Danska geheimearkivet förvarade handlingar, som röra landskapen Skåne, Halland, Blekinge, Gotland,